

Hadak

Útján

Bajtársi Híradó

A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének tájékoztatója

LXIV. évfolyam

2013. október-november-december

542. szám

Simonyi László MHBK Központi Vezető:

Az új magyar Alkotmány védelmében

Amióta Magyarország új Alkotmánya 2012. január 1-én érvénybe lépett, s felváltotta az 1945-47 óta reánk kényszerített bolsevista verziót, az Európai Unió Hazánkat sorozatos, aljas és a baloldal által sugallt támadásokkal illeti. Ezeket a támadásokat, amelynek részesei voltak az MSZP és a volt SZDSZ magyar EU-képviselői is, sőt ők is szolgáltatnak hamis adatokat a "Tovaris"-Tavares-féle EU korifeusoknak, a jelenlegi Orbán-kormány sokszor visszaverte. De miért is vannak ezek a támadások?

Talán azért, mert Magyarország magát "a keresztény Európa részének" vallja? Mert a magyar alkotmány "a házasság intézményét mint férfi és nő között" való közösségnek tartja? Mert a Magyar Nemzeti Bankot Magyarország pénzügyi szervének tartja, és így nem az IMF vagy az EU bank-gyarmatának? Mert megkívánja egyetemistáitól, hogy miután a nemzet pénzügyi segítségével végezte tanulmányait, utána Magyarországon belül is dolgozzon bizonyos ideig? Mert azon dolgozik, hogy a magyar föld magyar tulajdon maradjon? S hogy az ország a saját erejéből lábaltasson ki a bajból, vagy legalább is törleszthesse azt az adósságot, amit az előbbi baloldali kormányok a nyakába varrtak?

Magyarország évszázadokon át küzdött függetlenségéért. Ha sokszor el is esett a harcban, mindig újra talpra állt és életét áldozta a szabadságért és önállóságért. Nem azért csatlakozott az EU-hoz, hogy a fentiekért való hűségét feladja. Mi Szent István ideje óta európaiak voltunk és ezért mi, Európa védőpajzsa, alaposan meg is fizettünk millióink vérével, feltartva a különböző keletről jövő inváziókat... Míg az alatt Nyugat-Európa szépen gyarmatosított, növekedett és gazdagodott...

A magyar család adta mindig azt az új nemzedéket, amely apáik harcait folytathatta. S a család, férj, feleség és gyermekeik azok, akik a nemzetet alkotják, nem valami globális világ, amelyet a liberalizmus ma nekünk prédikál.

A Magyar Nemzeti Bank, mint neve is mondja, magyar, és nem egy idegen világbank otthoni Ötödik Hadoszlopa... A magyar földet a Kárpát-medence nemzetei a magyar Szent Korona fennhatósága alatt bírták, védtek, vérükkel öntözték, így azt nem lehet idegenek kezébe adni, hogy azok éljenek a mi testünkön. A magyar diákok, akik egyetemi tanulmányaikat otthon nyerték, magyar érdekekért is kell dolgozzanak, hogy valamelyest így is visszafizethessék a nemzet nekik nyújtott segítségét. Amit külszönggel, baloldali előd-kormányaink eltékozoltak, vissza kell szerezni és nem engedni, hogy a Haza az IMF gyarmata maradjon.

Az Európai Uniónak nincs joga Magyarország belügyeibe, hazafiúi munkásságába beleszólni. Magyarország tizenegy évszázad óta magyar volt, van és az is kell, hogy maradjon a jövőben is.

**Hadak Útján Bajtársi Híradó
A Magyar Harcosok Bajtársi
Közösségének tájékoztatója
World Federation of Hungarian
Veterans
Official Review, Quarterly Periodical**

Megjelenik negyedévenként, március, június,
szeptember és december hónapokban.
ISSN 0847-2599

Kiadó/Publisher: Simonyi László, Chicago,
MHBK központi vezető
Főszerkesztő/Editor: Dr. Tóth Gergely
Nyomda/Printing: Weller Publishing,
Toronto

A szerkesztő levelezési és emailcíme:

Hadak Útján, Dr. Tóth Gergely
P.O.Box 982740
Park City, UT 84098, USA
Email: hadakutjan@yahoo.com

**Címváltozások bejelentése, előfizetési
cskek, hozzájárulások:**

1. Kanadából, Ausztráliából, Nagy-
Britanniából kérjük az alábbi címre:

Hungarian Veterans
Charles Borbás
412 - 186 Stephen Dr.
Toronto, Ont. M8Y 3N6

2. Minden előfizető, ill. MHBK Főcsoport és
csoport Európából, USA-ból, Dél-
Amerikából előfizetési díját ill. Zrínyi Alap
járadékát kérjük erre a címre állítsa ki és
postázza USA dollárban:

MHBK Treasurer
10616 Wakefield St., Westchester, IL 60154,
USA

Beküldött kéziratokat és fényképeket nem
örzünk meg és nem küldünk vissza. A
szükséges javítás és a rövidítés jogát
fenntartjuk. A névvel aláírt cikkek nem
feltétlenül tükrözik a szerkesztő és a kiadó
álláspontját, s azokért mindenkor a cikkíró
felelős. Folyóiratunkban megjelent írásokat –
a szerző és lapunk megnevezésével – más
újságok és honlapok szabadon átvehetik.

Lapzárta:

Március, június, szeptember ill.
december 1.

**Az időről-időre fellépő helyhiány
kapcsán megértésüket kérjük,
amennyiben lehet, a beküldött anyagot
a következő számokban közöljük.**

A tartalomból:

- Karácsonyi és újévi köszöntések
- Az emigrációs csoportok hírei
- Történelmi évfordulók
- Megemlékezések az ősz folyamán
- Jubileumi diplomaosztó Budapesten
- Az argentinai MHBK főcsoport története, 2.
rész
- Halálhírek, méltatások
- Rövid hírek, levelek, események

Borbás Károly főszerkesztő emeritus (Toronto): Várom a Szentestét...

...igen, életem kilencvenötödik karácsonyát. Kicsomagolom az előző évben eltett kicsi mű fenyőfát, a villanyégőket, és egy pár apró díszet. A fa alatt, a Betlehemi jászolt ábrázoló képet. A fa tetejére feltűzöm az arany csillagot. Előveszem a sokat hallgatott CD lemezt, és feleségemmel elénekeljük a „Mennyből az angyalt.” Imádkozunk, és gondolatban együtt vagyunk szeretteinkkel. Érezzük, hogy itt vannak. Elhomályosult szemmel látjuk a négy nyitott karácsonyi üdvözlőlápot. Igen, csak négyet, mert a többin „Season’s greeting” olvasható, félretéve az asztalon. Mi Szent Karácsonyt ünneplünk, szülőföldünkől távol az emigrációban.

Régen, nagyon régen gyermeki hittel a Jézuskát vártam, aki hozza a csillogó karácsonyfát. Olyan szép volt. Aztán hat éves voltam, amikor a szobaajtó véletlenül nyitva maradt, és láttam, amint édesapám hozza az összekötött fenyőfát. Valami összetört bennem. A szomszédba küldés is már felesleges volt, és a hívogató csengőszót is valamelyest hamisnak éreztem. Később már együtt beszéltük meg, hogy mi legyen az ajándék.

1939 karácsonyán aztán büszkén álltam az új feszes katonaruhámban a karácsonyfánál. Én voltam az ajándék. Három évvel később harmincfokos hidegben a Don partján csak egy fenyőág jelezte a karácsonyt.

1944-ben egy újságból kivágott karácsonyfa jelentette Budavár pincéjében az ünnepet. Két évvel később a szovjet fogolytáborban csak emlékeinkben élt a karácsony.

1948-ban az internáló táborban egy csajka kakaó és egy kis szelet kalács adott karácsonyi hangulatot, a közeli apácarend jóvoltából.

1953-ban, rabságom után, végre családi körben ünnepelhettem. Akkor láttam újra csillogó karácsonyfát.

1956-ban mint menekült, Linz városában fájo szívvel csodálhattuk a szabad világ díszesen felöltöztetett zenélő karácsonyfáját. A későbbi karácsonyokat a kanadai Torontóban töltöttük.

1995-ben szomorú karácsonyom volt. Egyedül maradtam. Hallottam feleségem utolsó szavait: „Küldök helyettem valakit, aki majd vigyáz rád.” Ígéretét betartotta, két évvel később második feleségemmel és leányaival már vidámabban ünnepeztünk.

És most 2013 karácsonyán, imádkozom: „Miatyánk, ki vagy a mennyekben:” Köszönöm, hogy ezt a 95 évet, ennyi viszontagság után is megélhettem. Még van egy két tervem, amit szeretnék megvalósítani. Kérlek, adj engedélyt egy öreg obszitosnak a „továbbszolgálásra.”

Az alábbi verset nemcsak karácsony alkalmából közöljük, de azért is, mert a sok régi magyar katonára jellemző emigrációs sorsot is hűen tükrözi.

Tokay László (Chicago): Karácsony az idegenben

Valahogy a fények talán mások voltak,
Talán a harangok is másképp szóltak!
Az én karácsonyom ez, az idegen honban,
Túl az óceánon, egy magyar templomban.

Elfogyott a népünk, nincsen elég pásztor,
Ki oda sereglene, ahol van a jászoll!
Ki Jézushoz akarna Betlehembe menni,
És a Megváltónál tiszteletét tenni!

Szerte a világban fogynak a magyarok,
Sokaknak felette a csillag már nem ragyog,

A világ temetőiben nyugosszák álmukat,
Befejezvéni így bús magyar sorsukat!

A te új hazád, ha szeret is és ápol,
Kegyetlen ám a sors, távol a hazától!
Mert az új haza, adjon bár kenyeret,
Adhat bár többet is, de nem édesebbet.

Gondolj erre mostan úgy karácsony táján,
Ha ajándékok lógnak a fenyőfa ágán.
Ne felejtse a hazádat, s ne felejtse népedet,
Így szolgálj tovább magyar nemzetedet!

Vitézi avatás Calgaryban

v. Sóti Géza, a Vitézi Rend Kanadai Törzsszéke Törzskapitánya számolt be az ottani vitézi avatásról

“Tisztelt Szerkesztő Úr! A Hadak Útján-ból vettem tudomást, hogy a Vitézi Rend mint az M.H.B.K. testvértestülete beszámolókat küld az Önök lapjának, a vitézi avatásokról. Ez jó hír számunkra itt Kanadában, mert mi is tudunk küldeni híreket a közelmúltban lefolyt vitézi avatásunkról amelyet 2013. szeptember 4-én tartottunk az osztrákok kultúrközpontjában, itt Calgaryban.

Ez alkalommal csak egy „nem-magyar”, de a magyarokkal igen szimpatizáló személy lett vitézzé avatva, aki jelenleg a kanadai haderők szolgálatában áll, Captain Jason Leek személyében. Itt mellékelek hozzá két fényképet. A csoportképen a hetedik személy Várvízi József, a Calgary-i Magyar Harcosok Bajtársi Közösség elnöke áll, aki jelelével megtisztelte a szertartásunkat. Nagyon tetszett neki a változatosság, a műsor két nyelven folyt le, s az egyik téma a Vitézi Rend története volt. Ez volt a negyedik törvényes vitézi avatásunk, központi engedéllyel.

Múlt év október 6-án volt egy „posztumusz” avatásom a helyi Hadtörténeti Múzeum Hősök Termében, amely történelmi jellegű volt. A katonabajtársak, a volt civil barátok, a múzeumi személyzet és az avatott szüleinek jelenlétében. A magyar származású hős, **Miók György Rudolf** Afganisztánban vesztette életét, mint a kanadai haderő katonája. A történetét igen hosszú lenne leírni mint katonáét és mint magyar ifjusági vezetőét Edmontonban (Alberta tartomány fővárosa).

Bajtársi és rendtársi tisztelettel közli,

v. Sóti Géza, a Vitézi Rend Kanadai Törzsszéke Törzskapitánya

S álljon itt közvetlen előljáróm elismerése, a posztumusz vitézi avatás lebonyolításáért:

Kedves Géza barátom!

Rendkívül meghatót a fényképes füzeted, melyet néhai vitéz Miók György Rudolf honfitársunk, aki afganisztánban hősi halált halt, posztumusz vitézzé avatásáról küldtél. Rendünk és a saját nevemben gratulálok a szép és részleteiben megható munkádhoz, mely a méltó katonai múzeum hősök termében zajlott le.

*Szeretettel Dr. Zsigmond András,
a Vitézi Rend határon túli helyettes Főkapitánya.”*

A felavatott Jason Leek a baloldalon, mellette v. Sóti Géza

Az avatás Calgaryban

A Chicagói Főcsoport hírei

Az MHBK Chicagói Főcsoportja 2013. október 13.-án tartotta meg hagyományos VCR matinéjét, amin a lejátszották a Rákóczi hadnagya c. filmet is. Kedves bajtársnőink süteményeladással növelték bevételünket.

Dr. Lengyel Alfonz (Sarasota, Florida) 1944-es ludovikás hadnagy, ny. alezredes küldte be következő visszaemlékezését 2013 őszén:

Áldozás titokban a várpalotai rabbányában

Rabbányász életem idején az ötvenes években egy napon igen nagy vágyam támadt szentáldozáshoz járulni. Húsvét volt, így elhatároztam, hogy ha agyonvernek is, akkor is megpróbálom. Megbeszéltem néhány politikai rabtársammal, hogy valahogy csempéztessük be a Szent Ostyát. Annak színe alatt hitünk szerint a velünk együtt szenvedő Jézust hívjuk meg, és gyónjunk meg Neki, áldoztassuk meg egymást. Akkor még nem volt a II. Vatikáni Zsinat, amely ezt engedélyezte volna. Akkor még az ostyát csak a pap érinthette meg, és ezt a szentséget kiszolgáltatnia is csak felszentelt papnak, szerzetesnek volt szabad. Ennek ellenére kértem az egyik civil bányászt, akivel együtt dolgoztunk, hogy hozzon be nekünk ostyát.

Volt köztünk két raboskodó pap is. Egyikük, Lakos András atya, a Szegedi Egyetem volt papja elvállalta. Megbeszéltem a civil bányással, hogy a nyelve alatt zsírpapírba csomagolva próbálja meg az ostyát becsempészni. Ott volt a legnagyobb biztonságban, mert a nyelvét, amikor átvizsgálták ki kellett nyújtania, de alá nem néztek. Amikor ugyanis bejöttek a bányába dolgozni, akkor még a hátsójukba is belenyúltak, hogy nem rejtegetnek-e ott valamit.

Most jött a probléma: hol áldozhassunk. Megindult a tanakodás, hiszen a kommunista örök mindenhová benézhetnek. Elvágtam a gordiusi csomót: a reterát felé nemigen mennek az örök, mert ott rettenetes a bűz. Így azt javasoltam, hogy ez ugyan nem a legillőbb hely, de talán az egyetlen lehetőség.

Így hát sorban ülve azon a rúdon, ami az gödör felett volt, imádságos lélekkel elvégeztük az áldozást. Lakos atya egy kis megemlékezést mondott a húsvéti ünnepről, melyet nagypéntektől a föltámadásig ünnepeltünk. Kiállítottunk egy rabot, hogy ha véletlenül arra jönne az ő, mondja neki azt, hogy úgy látszik ezeknek hasmenésük van, mert már régóta bent vannak.

1974-ben egy amerikai luteránus pap barátom kért meg, hogy a temploma húsvéti szertartásán tartsak prédikációt, bár tudta, hogy én eredetileg görög-katolikus vagyok. Röviden elmondtam, hogy hogyan áldoztunk titokban a sztálinista kommunisták rabbányájában. Kiemeltem, hogy mindegy hogy hol, de Jézus veletek van, csak hívni kell...

A KÖZPONTI VEZETŐ ÜZENETE

Egy új Karácsony előtt vagyunk... Szétszórtan, a világ különböző országaiban, ahol csoportjaink még működnek, s gyérülő tagsággal de hazafias szívvel és lélekkel készülnek erre a nagy, emlékekkel telt ünnepre. Van, ahol Karácsony napjain nem lesz szűzfehér hótakaró, máshol meg talán néhány centiméteres hó takarja a földet... Mindegy milyen lesz az idő, mégis mindnyájan ott leszünk a feldíszített karácsonyfa előtt és lélekben köszöntjük az Úr Fiának születését, s visszaemlékezünk azokra az évekre, amikor még Hazánkban voltunk, családjainkkal, barátainkkal, és néztük kisgyermekünk csillogó szemét, amint az ajándékokra pillantottak... Azok a gyermekek már felnőttek lettek, s már ők is az új nemzedék örömeit nézik. Tempus fugit... Eggyel több Karácsony messze Hazánktól... Emlékezzetek azokra a régi napokra amikor odahaza álltunk a karácsonyfa előtt, és néztük a gyertyák és a csillagszórók csillogását.

Mindnyátoknak kellemes Karácsonyt és egy nagyon boldog új évet kívánok.

Bajtársi üdvözlettel,
Simonyi László MHBK központi vezető (Chicago)

Címváltozás!

Kanadai, torontói címünk megváltozott, kérjük jegyezzék fel. A korábbi postafiók helyett az alábbi érvényes mostantól:

**Hadak Útján - Hungarian Veterans
Charles Borbás
412 - 186 Stephen Dr.
Toronto, Ont. M8Y 3N6
Canada**

Jubileumi diplomaosztó ünnepség Budapesten a 70 és 75 évvel ezelőtt végzett ludovikásoknak és bolyaisoknak

Megemlékezés a haza védelmét esküvel hivatásként vállalt jubiláló akadémikus tisztek diplomaosztásáról

Az alábbi anyagot beküldték Kakucsi György, a HOHE irodavezetője, Nagy László Gerő ny. ezredes, a HOHE alelnöke (Budapest), Cseresnyés Géza ny.á. ezredes, mérnök ipari-gazd. szakértő, a „Rákóczi Növendékek és Hadapródok és Zrínyi Ilona tisztileány-nevelő intézet együttes Baráti-körének vezetője, Hertelendy József m. kir. tüzér hadnagy (Toronto), és Jordán Emőke (Toronto). A képek forrása: a résztvevők felvételei, ill. www.honvedelem.hu/galeria/

A hazai felsőfokú tanintézetekkel egyezően a volt katonai akadémiákon diplomát szerzettek a diplomájuk megszerzése évének jelentős évfordulóját - a Honvéd Hagyományőrző Egyesület (HOHE) elfogadott kezdeményezésére – a jogutód tanintézetek jubileumi emlékdiploma adásával ünneplik. 2013. szeptember 25-én a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kara és a HOHE közös diplomaosztó ünnepséget szervezett az 1938. és az 1943. évi tisztavatások emlékére, s a még élő diplomásokat 75 éves „gyémánt” és 70 éves „rubin” diplomával köszöntötték meghatározó ünnepélyes keretek között. Helye az Egyetem „Zrínyi Miklós” laktanya és egyetemi campus díszterme volt.

Az ünnepély elnökségét alkotta Prof. dr. Patyi András rektor, dr. Boross Péter volt miniszterelnök, a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság elnöke, Orosz Zoltán altábornagy, a VK. Főnök helyettese, Boldizsár Gábor ezredes, a NKE HHK dékánja, Prof. dr. Szakály Sándor, a HOHE elnöke, a NKE tudományos rektorhelyettese, és Bőjthe Tamás főtitkár, ny. m. k. főhadnagy a HOHE elnöksége részéről.

Az ünnepélyen a jubilálók, családtagok és a személyesen résztvenni nem tudók képviselői, a meghívott vendégek, valamint nagy létszámban a „Ludovika zászlóalj” tisztjelöltjei, növendékei voltak jelen.

A HM Légierő Zenekara – Veszprém Katona János alezredes vezényletével az ünnepség kezdete előtt katonadalokkal szórakoztatta a megjelenteket, majd annak kezdetén a Himnusz közös éneklését kísérte.

A jubileumi emlékdiplomákat átadta Prof. dr. Patyi András az egyetem rektora, Dr. Boldizsár Gábor ezredes, az Egyetem dékánja, ill. Bőjthe Tamás ny. m. k. főhadnagy, a Honvéd Hagyományőrző Egyesület főtitkára.

Ináncsi Andrea őrnagy, a NKE HHK Személyügyi Alosztály alosztályvezetője a rektori határozatot és a dékáni intézkedést ismertette.

75 éves emlékdiplomát kapott az 1938-ban avatott v. békei Koós Ottó, 70 éves emlékdiplomát pedig az 1943. augusztusában avatott Bagoly Lajos, v. Dávidházy István, Hertelendy József, Papp Albert, Szennay Sándor, v. Szombathy Imre, Dr. v. Tamássy Lajos, és az 1943. decemberben avatott v. Mándy Tibor Antal, Páris Gyula, Szabady Tibor. Szenteleky Géza posztumusz elismerésben részesült.

Néhányan – külföldiek és mozgásképtelenek – nem tudtak megjelenni. Ők postai úton kapták meg diplomájukat. Összesen 15 elismerő diplomából 6 fő nem tudta azt személyesen átvenni.

Az ünnepélyen jelen volt többek között dr. Benkő Tibor vezérezredes, a Honvéd Vezérkar főnöke, Erdélyi Lajos dandártábornok, személyügyi csoportfőnök, Dr. Tölli László ezredes, a HM Társadalmi Kapcsolatok és Hábórus Kegyeleti Főosztály vezetője, Kóczán Árpád ny. alezredes, r.k. táborigaznoka, Kun Szabó István dandártábornok, MH v. Szurmay Sándor a Bp. Helyőrség dandárparancsnoka, Papp Ferenc ezredes, a HM Társadalmi Kapcsolatok Osztálya vezetője, dr. Kovács Vilmos ezredes, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum parancsnoka, Kakasy Gyula ny. ezredes, a Ludovikások Bajtársi Körének táfefelee, és Ádám Barnabás ezredes, a 32. Nemzeti Honvéd Díszegység parancsnoka.

A program keretében továbbá

-Prof. dr. Patyi András rektor, mint nem katona köszöntötte a jubilálókat, elismerését kifejezve az ünnepelteknek.

-dr. Boross Péter volt miniszterelnök, volt kőszegi növendék és pécsi hadapródiskolás elismerő köszöntéssel emelte ki eskühoz való hűségüket, a méltánytalanul üldözötként nehéz sorsot megélt bajtársakat köszöntve, majd kegyelettel emlékezett a nagyszámú hősi halott társakra.

-Bőjthe Tamás, a HOHE főtitkára a HOHE elismerését és köszönetét fejezte ki az előkészítőknak és a támogatóknak.

-A diplomák átadása után felolvasták Vargha Tamás HM államtitkár köszöntő levelét.

-A jubilánsok elismerését, a diplomák átadását a jubilánsok köszönete követte: v. Koós Ottó reh. alezredes, mint gyémántdiplomás emlékező-köszönő szavai („Köszönet a megemlékezésért a megemlékezőknek” címmel) után Hertelendy József mint rubin diplomás köszönte meg elismerésüket és díszoklevelüket.

Hertelendy József m. kir. tüzér hadnagyot (Toronto), jubilánst a HOHE emléklapoktatban részesítette, melyet Szakály Sándor írt alá és Nagy László ny. ezredes, alelnök nyújtott át a honvéd hagyományok megőrzése és ápolása érdekében az emigrációban kifejtett tevékenységéért.

Nagy László ezredes átadja a HOHE Emléklapoktatját Hertelendy Józsefnek

Az MHBK részéről pedig Hertelendy József Simonyi Lászlónak, az MHBK Központi Vezetőjének (Chicago) valamint Borbás Károlynak, a Hadak Útján volt főszerkesztőjének (Toronto) személyes megbízottjaként **az MHBK jelvényét és a kp. vezető díszoklevelét adta át** Prof. Dr. Szakály Sándor, Dr. Szabó Péter és dr. Ravasz István hadtörténészeknek (utóbbi kettő nem tudott személyesen megjelenni), elsősorban annak elismeréseként, hogy írásaikat a Hadak Útján „Bajtársi Híradó” az évek során felhasználhatta, valamint „Ludovika-barát” hagyományápoló tevékenységükért. Ismertette továbbá a Hadak Útján volt főszerkesztőjének, Borbás Károlynak a lapban megjelent búcsúlevelét, melyben ő mint volt főszerkesztő és egyben akadémikus bajtárs a haza védelmének esküvel vállalt teljesítésére is utalt. Hertelendy jubiláns a „Hadak Útján” szeptemberi számát is bemutatta az érdeklődőknek. Hertelendy József, mint kanadai MHBK vezető **elismerő kitüntetésben részesítette** Cseresnyés Gézát is, a soproni volt katonaiskolák bajtársi körében végzett összefogó, hagyományőrző, s a soproni iskolák diákjait a hazaszeretetre nevelő tevékenységéért.

Kettő a jelenlévő bajtársak közül: Hertelendy József és Cseresnyés Géza

Hertelendy Józsefnek az MHBK-elismerések átadásakor elhangzott rövid beszéde:

Mélyen Tisztelt Rektor Úr, kedves Barátaim!

Nagyon hálásan köszönjük az emlékdiplomát. Számunkra, az emigrációban élő katonatiszteknek ez életető erőt ad, hogy a Hazra nem feledkezett meg rólunk!

Kedves Barátaim!

Engem ért az a megtiszteltetés, hogy átadhatom Nektek az MHBK központi vezetője hivatalos köszönetét díszoklevel formájában, és az MHBK jelvényét, Borbás Károly bajtársam kezdeményezésére.

Károly 24 éven át szerkesztette a Hadak Útján bajtársi híradónkat. Nagy segítségére szolgált, hogy forrásként használhatta könyveitekben levéltári kutatásaitok eredményeit, valamint a lexikonok hiteles kronológiáját. Dr. Szabó Péter és Dr. v. Ravasz István hadtörténészek műveit, és Prof. Dr. Szakály Sándornak értékes előadásait, a tényfeltáró riportokat, könyveit.

*A Magyar Harcosok Bajtársi Közössége Központi Vezetőjének díszoklevelét és MHBK jelvényt kapja tehát: Prof. Dr. Szakály Sándor, Dr. Szabó Péter, Dr. v. Ravasz István hadtörténészek. A Kanadai Főcsoport elismerő díszoklevelét és MHBK jelvényt kap: Cseresznyés Géza ny. ezredes úr.
Fogadjátok bálás köszönetünket a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége nevében!*

A diplomaosztón külön megemlékeztek az 1997-ben Kanadában elhunyt Senteleky Géza m. kir. hadnagyról, vadászpilótáról is, akinek özvegye, Kresz Lily úrhölgy férjétől származó hadtörténeti értékű tárgyakat, és a Kanadában kiadott magyar emigrációs repülő folyóirat, a Magyar Szárnyak számait adományozta az Egyetemnek az ünnepség keretében.

A jubileumi diplomaosztó ünnepség a Szózat közös éneklésével zárult.

Követte ezt az egyetem campusán a katonaiskolások és a névtelen magyar katona hősök emléktábláinak megkoszorúzása, majd a záró díszbéd, amelyen a jelenlévők köszöntése és Koczán Árpád ny. alezredes, r.k. tábori esperes asztali áldása után a bajtársi beszélgetés és a katonaműltra emlékezés szép élményt nyújtott. Az ünnepség előzményeként a HOHE szeptember 22-én, vasárnap rendezte meg a Budai hegyekben a 20 km-es „Katonasírok” teljesítménytúrát, amely a ismeretlen katona sírjait érintette, ahol koszorút helyeztek el és kegyeleti főhajrással emlékeztek az ostromból kitörő honvédekre.

* * * * *

Az 1943. augusztus 20-án avatott **Hertelendy József** Torontóba való visszaérkezése után **egy levéllel egészítette ki** a szeptemberi budapesti ünnepélyt, melyet kivonatosan közlünk:

„1950 óta élek Kanadában, ahol üzletkötőként kerestem kenyeremet, de voltam lovaglótanár is, majd 1982 óta nyugdíjas. Egyik hobbi – az MHBK ügyeinek ápolása mellett – a bűvészkedés, melynek alapjait az orosz hadifőnökségben tanultam egy japán hadifogolytársamtól. A soproni II. Rákóczi Ferenc Honvéd Al- és Főreál Gimnázium tanulója voltam. A még életben levők között v. Dávidházy István iskolatársamról tudok még, aki azonban magas kora miatt nem tudott megjelenni a diplomaosztó ünnepségen.”

Ahogy írja, az ünnepség ideje alatt többször kiváló zenekar játszott, a „Horthy Miklós katonája vagyok” s egyéb régi katonadalok könnyet csaltak a szemébe. Levélben megemlékezett kedves soproni iskolatársáról, néhai Dr. v. Paulay Tamásról is, aki elismert egyetemi oktató és kutató lett a földrengéstudományok témájában, s Új-Zélandon, Christchurchben élt és hunyt el.

Elismeréssel említette a néhány évvel fölötte járt, odahaza élő Cseresznyés Géza iskolatársát, aki a honvédelem ügyeinek nagy ismerője és pártfogója. Hertelendy József azt is megírta, hogy ha újrakezdhethé, ismét katona lenne, mert ezzel tartozik a hazájának.

„Horthy újratemetése bátor tett volt”. Húsz éve hozták haza a kormányzó földi maradványait

Cívishír, 2013. szeptember 1.

Horthy Miklós magyarországi újratemetését a veterán haditengerészek bátor kezdeményezésének, az akkori nagyon ellenséges politikai légkörben méltán emlékezetes tettnek tartja **Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke**. Az egykori kormányzó és családtagjai újratemetésének 20. évfordulója alkalmából vasárnap rendezett kenderesi megemlékezésen Lezsák Sándor köszönetet mondott az újratemetés minden résztvevőjének.

"Az újratemetés történelmi elégtétel volt, de ezzel nem elégedhetünk meg. Húsz esztendő után is meg kell állapítanunk, hogy nem múlt el nyomtalanul a hipnotizáló, tudatmódosító hazugságokkal mérgező szocialista-

kommunista négy évtized" - fogalmazott a több száz, köztük Erdélyből és Felvidékről érkezett ember előtt a politikus.

"Ne feledjük, (...) a történelmi bűnözők is visszatértek a tett színhelyére, és próbálták eltávolítani akár levéltárakból, máshonnan, egy nemzet emlékezetéből azokat a tényeket, amelyeket nekünk kötelességünk újra föltárni" - figyelmeztette a parlament alelnöke az emlékezőket, akik között zászlókat lengetve több civil szervezet egyenruhás tagjai is jelen voltak.

Legyen cél és feladat, hogy Kenderesen olyan Horthy-korszakot kutató tudományos történelmi intézet jöjjön létre, amely képes egybegyűjteni a Horthy családhoz, a kormányzóhoz kötődő, a világban fellelhető dokumentációs anyagokat, levelezéseket, feljegyzéseket, tanulmányokat és könyveket, hogy az erre szakosodó fiatal történészeknek legyen lehetőségük megismeri a kormányzó nevével jelzett korszakot - mondta Lezsák Sándor.

Pádár Lászlóné, Kenderes polgármestere arról beszélt, hogy a kisváros lakói nagyon büszkék történelmi örökségükre, és igyekeznek méltóképpen ápolni azt. Jelezte, hogy az elmúlt húsz évben a világ minden tájáról több mint százezren keresték fel a kormányzó családi kriptáját.

Ifjabb Horthy István, a kormányzó unokája nagyapja mellett meleg szavakkal emlékezett meg édesanyjáról, az idén tavasszal elhunyt özvegy Horthy Istvánné gróf Edelsheim Gyulai Ilonáról, aki haláláig szent kötelességének tartotta, hogy a hiteles kép alakuljon ki a kormányfő történelmi szerepéről.

Horthy Miklós újratemetése 1993. szeptember 4-én történt a Magyar Tengerészek Egyesülete kezdeményezésére. Az egykori kormányzó és felesége földi maradványai, valamint fiuk, ifj. Horthy Miklós hamvai Portugáliából érkeztek magyar földre.

Lipusz Zsolt (Magyar Nemzet): Jány Gusztáv volt vezérezredes emlékére

1947. november 26-án Budapesten golyó által kivégezték v. Jány Gusztáv – katonai rendfokozatától minden jogalap nélkül megfosztott – vezérezredest, a magyar királyi 2. honvéd hadsereg egykori parancsnokát az ún. népbíróság ítélete és „a palástos hóhér”, Tildy Zoltán illegitim államfő kegyelmi kérvényt elutasító döntése alapján. Jány nem kért kegyelmet, azonban ügyvédje, dr. Jármy Zsigmond ezt megtette helyette és akarata ellenére.

A doni katasztrófa után Jány visszavonult, s a továbbiakban már nem vállalt semmiféle katonai vagy politikai szerepet az események alakításában. A szovjet megszállás elől családjával Németországba távozott. A háború végén az amerikaiak felajánlották neki, hogy a Horthy-csoporttal menjen spanyol–portugál területre, de a következőt mondta: ha egyetlen magyar, ártatlanul vádolt katonának könnyíti a sorsát azzal, hogy odahaza megtudják az igazságot a 2. hadsereggel kapcsolatban, akkor bármi történjék is vele, azt szívesen és örömmel vállalja. Ugyanis odakint megtudta a sajtóból, hogy hamis vádaktól hemzsegő perek folynak a beosztottjai ellen. Meg akarta védeni őket a bíróságon, egy jellemes katona heroikus önfeláldozása volt ez részéről, noha tudta, hogy őt is halálra ítélik majd.

Tehát hangsúlyozzuk: a tábornok önként jött haza 1946-ban nyugatról, s nem mellesleg még zsidó szervezetek, de a győztes hatalmak közül maga a Szovjetunió sem követelte a számonkérését és megbüntetését. (...)

A Jány Gusztáv ellen meghozott 1947-es ítéletet a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága 1993. október 4-én hatályon kívül helyezte, és bűncselekmény hiányában minden vád alól felmentette őt.

Az egykori 2. honvéd hadsereg parancsnokáról kimondatott: nem háborús bűnös, és a terhére rótt bűncselekményeket nem követte el. A dolog szépséghibája az, hogy ez a tisztességes és jellemes magyar katona nyugállományú vezérezredesi rendfokozatát – amitől, miként említettem, ugyancsak jogtalanul fosztották meg – a mai napig nem kapta vissza. Egy katonának, egy vezérezredesnek, azonban a rangja az élethivatása. Egy tiszt inkább elesik a harcban, vagy odaáll a kivégzőosztag elé, de a rendfokozatát és az ahhoz kötődő katonai becsületét nem engedi bemocskolni. Az említett 1993-as felmentő ítélet szerint automatikusan visszajárt volna a rendfokozata, hiszen a Legfelsőbb Bíróság maga mondta ki: nem volt oka és jogalapja annak, hogy 1945-ben megfosszák a vezérezredesi rangtól.

Kivégzésének 65. évfordulóján kijár az emlékező főhajtás vitéz Jány Gusztáv vezérezredesnek, a 2. honvéd hadsereg néhai parancsnokának.

Jányi Gusztáv vezérezredes a kommunista bíróság előtt

v. **Pintér Kornél**, a Magyar Vidék Országos 56-os Szövetség elnöke küldte be az alábbi értesítést egy októberi előadásról:

A Lovasi Római Katolikus Egyházközségben **Prof. Dr. vitéz Balogh Sándor nyug. egyetemi tanár** (Albany, New York, Egyesült Államok) „**Szent Ágoston és a magyar küldetés**” címmel tartott előadást 2013. október 12-én (a 17.00 órai szentmisét követően), a Szűz Mária Szent Neve tiszteletére szentelt Római Katolikus templomban.

Az Egyesült Államokban élő neves magyar szaktekintély az 50-es években Veszprémben volt kispap, majd a szeminárium épületének államosítása után társaival együtt ártatlanul bebörtönözték, s az 1956-os Forradalom és Szabadságharc leverése után külföldre távozott. Családot alapított, ma 7 gyermek édesapja és 19 unoka nagypapája.

* * * * *

Szintén tőle kaptunk értesítést Koczor Dóra könyvbemutatójáról, és a veszprémi 1956-os megemlékezésről is:

Koczor Dóra, a balatonfüredi Koczor Pincészet borásza „**Kósa Pál szerepe az 1956-os Forradalomban és Szabadságharcban**” c. kötetének veszprémi bemutatójára 2013. november 8-án került sor. A bemutató díszvendége **Szendiné Kósa Katalin, a mártírhalált halt Kósa Pál leánya** volt. A kötet bemutatójával is tisztelegtek a kommunista diktatúra áldozatainak, köztük Kósa Pálnak emléke előtt.

Ünnepi megemlékezések az 1956-os Forradalom és Szabadságharc 57. évfordulóján 2013. október 23. Koszorúzás a Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság épületében elhelyezett emléktáblánál (Veszprém, Bajcsy-Zsilinszky út 2). Ünnepi beszédet mondott **Némedi Lajos** Veszprém Megyei Jogú Város **alpolgármestere**.

Párizsban is 1956-ra emlékeztek

[MHO/MTI](#)

Áder János köztársasági elnök részvételével közösen emlékeztek meg magyarok és franciák vasárnap az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc kitörésének 57. évfordulójáról az Ismeretlen Katona Sírjánál, a párizsi Diadalív alatt. A megemlékezésen az egybegyűltek francia és magyar zászlók alatt a forgalom elől lezárt Champs-Élysées felső szakaszán mentek a Diadalívhez, ahol a magyar államfő megkoszorúzta az Ismeretlen Katona Sírját, majd katonai tiszteletadás mellett meggyújtotta a lángot az 1956-os forradalom áldozatainak, a hősi halált halt mártírok és a megtorlásban kivégzettek tiszteletére. Az államfőt és kíséretét a Diadalívnél Sujánszky Jenő egykori Corvin-közi harcos, az 1956-os Magyar Forradalom Francia-Magyar Emlékbizottságának elnöke fogadta. Az 1956-os Magyar Forradalom Francia-Magyar Emlékbizottsága más francia szervezetekkel

közösen 1957 óta minden évben megemlékezik a forradalom hőseiről a párizsi Diadalívnél. Az ünnepségen a rendszerváltás óta a magyar kormány is képviselteti magát, de először vett részt rajta a köztársasági elnök. Áder János a megemlékezés előtt koszorút helyezett el Nagy Imre és az 1956-os forradalom és szabadságharc mártírjainak jelképes síremlékművénél a Pere Lachaise temetőben. A köztársasági elnököt hétfőn fogadja hivatalában Francois Hollande francia elnök. Elődje, Nicolas Sarkozy 2007 szeptemberi magyarországi látogatása óta ez lesz a két ország között az első államfői szintű találkozó.

A szerk.: Áder János október végén egyébként ellátogatott Toronto, Vancouver, Boston, San Francisco és Los Angeles magyar közösségeihez is, ahol nagy szeretettel fogadták.

Felhívás, kérés régi lapszámokkal és MHBK-anyagokkal kapcsolatban

Kedves Olvasóink, kedves Bajtársak,

arra kérjük Magukat, hogy ha vannak olyan régi **MHBK Bajtársi Tájékoztatóik** (ez Karintiában indult 1948. nov. 1-től) és régi **Hadak Útján** számaik (ami kb. 1950-től jelent meg), melyre már nincs szükségük, legyenek szívesek elküldeni szerkesztőségünk postafiók-címére, hogy archívumunkban tovább őrizhessük őket az utókor számára. Ha nagyobb tételről van szó, a postaköltséget utólag szívesen megtérítjük. Emellett régi, az MHBK-ra, a Vitézi Rendre és egyéb emigrációs rendekre és szervezetekre vonatkozó, már nem kellő anyagok, iratok, feljegyzések is érdekelnek.

Köszönettel, a szerkesztő

Sinkovics Ferenc: Még ver a pulzus (Magyar Hírlap, 2013. szeptember)

Arról szoktunk beszélni, hogy a világ végzetesen elanyagiasodott, sőt, az anyagiak lettek életünk egyedüli és szinte kizárólagos vezérlő elvei.

Ehhez képest az történt az idén, hogy húsz százalékkal több fiatal jelentkezett a **Nemzeti Közszolgálati Egyetemre** mint az előző esztendőben. Amint azt Patyi András, az intézmény rektora is elmondta tegnap egy sajtótájékoztatón, hét katonai, két közigazgatási, három rendészeti alapszakon, valamint nyolc katonai, két közigazgatási és egy rendészeti mesterszakon, valamint három doktori iskolában folyik itt a képzés. Méghozzá olyan képzés, amely a versenyszférában is használható tudást szeretne adni. De nem ez a célja. Pontosabban nem ez az alapvető célja, mint ahogy tapasztalatok szerint sem azért jönnek ide a hallgatók – az idén négyszeres-ötszörös volt a túljelentkezés –, hogy egy vállalat biztonsági főnökei legyenek majd egyszer. Hanem azért, mert az oktatás, ami az NKE-n folyik, a haza szolgálatával kapcsolatos.

Ha az ember jobban belegondol, rájön persze, hogy ez a forma, a három korábbi felsőoktatási intézmény összevonása kísérlet, amelyet az állami szolgálat gondolatára és eszméjére építettek. Ez igaz. Talán nem véletlen az sem – s ez most a kísérlet második fázisa –, hogy a most induló tanévtől kezdve lesz egy olyan modul is az oktatásban, amely 14 alaptantárgyat tartalmaz, s amelyet minden szak hallgatóinak egyformán tanulniuk kell. Annak is, aki egy kormányablakban dolgozik majd, s annak is, aki Afganisztánban teljesít majd szolgálatot a honvédség hadnagyaként. Hogy a rendőrrel, aki az immár nemzetközivé vált világ ellen veszi fel a harcot, ne is beszéljünk... Természetesen egzisztenciájukat illetően sem hülyültek meg azok a fiatalok, akik ide jelentkeztek. Elvégre az állam, pontosabban a haza szolgálatában végzett munka biztos állásnak számít, különösen úgy, hogy napjainkra azért nagyjából már lezajlottak a nagy közszolgálati átalakítások.

Nem mellesleg az egyetemen folyamatos fejlesztési munka folyik, az összberuházás összege eléri a 32 milliárd forintot, ezenkívül pedig az intézmény nagy hangsúlyt fektet a kutatásokra, ráadásul már a közigazgatási képzésben, később pedig a rendészettudomány terén is lehet itt majd doktori fokozatot szerezni. Tehát senkitől sem tagadják meg a kiteljesedés, a szakmai és tudományos előrelépés lehetőségét, képességeinek kibontakoztatását. (És talán nem mellékes az sem, hogy az egyetem különösen nagy gondot fordít majd a sportra, a lovarda mellett készülnek már például a lovaséletet kiszolgáló egyéb építmények, egységek.)

Míndezzel együtt az igazi kísérlet itt nem is az oktatás kapcsán folyik. Az igazi kísérlet az, hogy hol tart ma a magyar ifjúság, mihez, milyen eszmékhez kötődik, milyen értékeket vall. Mondjuk meg őszintén, ebben a kérdésben mindannyian nagyon borúlátók voltunk, s vagyunk is. Csakhogy a kísérlet eszköze, mérőműszere valami mást, pontosabban mást is mutat. Ha a közszolgálatin ilyen nagy volt a túljelentkezés, s ez az egyetem,

ahol szinte egyedülálló módon, de nőtt a tavalyihoz képest a felvételizők száma, akkor itt valami másról van szó a jelenség mélyén. Úgy tűnik, van egy olyan rétege a magyar ifjúságnak, amelyet szorgos munkájukkal sem tudtak lenevelni a hazaszeretetről, a közösség, az állam tiszteletéről a különféle televíziós csatornák. És egyebek. No, nem lett volna olyan nehéz a dolguk, legalábbis azokkal nem, akik nemcsak otthon, de az iskolában sem kaptak semmit ezen a téren. Legyintgetünk lemondóan, de úgy látszik, ver még a pulzus.

Példaadó életút a hazáért

www.honvedelem.hu

“Ezt a kitüntetést a kiemelkedő hőstetteket végrehajtó katonák kapták. A te életutad, úgy a tényleges katonai szolgálatod, mint a világháború utáni ellenállási tevékenységed, a recski fogság és az onnan való szökésed mind érdemessé tesz erre a kitüntetésre” – fogalmazott Hende Csaba honvédelmi miniszter azon az ünnepségen, amelyen kitüntetést adományozott Mózes Mihálynak, a II. világháború önkéntesének, a kommunizmus elleni polgári ellenállás hősiének.

A Honvédelmi Minisztériumban október 4-én megrendezett ünnepségen elhangzott: a „Hazáért” kitüntető cím a 89 éves Misi bácsi történelmi-könyvbe illő életútjának elismerése. Őt alkalmával szökött meg fogolytáborból, ebből négyszer sikerrel. Utoljára a második világháború utáni hírhedt recski kommunista munkatáborból kísérelte meg a szabadulást, de az ÁVH elfogta. Börtönbüntetését letöltve évekig segédmunkásként dolgozott a metróépítésnél.

„Borzasztó élményeken ment keresztül, kezdve a külszolgálatról, folytatva a recski megsemmisítőtáborban elszenvedett rabsággal, az

onnan való szökéssel és a sajnálatos lebukással, a rengeteg veréssel és megaláztatással. Mindezt jó kedéllyel, emelt fővel és töretlen magyar hazafiúi elkötelezettséggel élte meg. Ez példaadó nekünk is” – összegezte Mihály bácsi életútját Hende Csaba honvédelmi miniszter.

Mózes Mihály és Dr. Hende Csaba

Mózes Mihály október 2-i születésnapja, illetve a közelgő október 23-i nemzeti ünnep okán részesült a magas állami kitüntetésben, amely tisztelgés második világháborús szolgálata és a háborút követő meghurcolások ellenére a mai napig is tartó hazafias helytállása előtt. Az ünnepségen jelen volt v. Krasznay Béla, a túlélőket összefogó Recski Szövetség elnöke is.

Krausz Tamás kapta a Sánta Kutya díjat

Magyar Hírlap, 2013. szeptember 14.

Krausz Tamás történész, “A magyar megszálló csapatok a Szovjetunióban” kötet társszerzője kapta a Sánta Kutya díjat, mert – az indoklás szerint – „hatvan éve idejétmúlt propagandát folytat”.

Krausz élénk vitákat kiváltó kötete kapta a Sánta Kutya díjat, mert – az indoklás szerint – a szerző „hatvan éve idejétmúlt propagandát folytat, és kollektív bűnősként tekint a második világháborúban a keleti fronton harcoló magyar katonákra”. A Magyar Cenzúra Napjának Ünnepélyét Szervező Bizottság nevében Nyiri János újságíró „méltatta” a szerzőt és nemrég megjelent művét.

Krausz Tamásnak, “A magyar megszálló csapatok a Szovjetunióban” című kötet társszerzőjének ítélték oda tegnap a Sánta Kutya díjat “Az elhallgatott népiért” c. előszaváért. Nyiri János újságíró beszámolója szerint a

Magyar Cenzúra Napjának Ünnepélyét Szervező Bizottság azért döntött az Eötvös Loránd Tudományegyetem történésszékének írása mellett, mert szerinte „a sztálinizmus vígan él köztünk, hiszen Sztálint és államát élteti. Míg a szovjet vezért a jog védelmezőjének kiáltja ki, addig a második világháborúban a keleti frontra küldött összes magyar katonát kollektív bűnösnek emlegeti. Teszi mindezt az angyali szovjet háborús propaganda és az ÁVH által kivert vallomások alapján.”

Nyiri szerint a díjat megalapozza az a tény is, hogy Magyarország egyik vezető egyetemének professzora lehet Krausz, és magyar fiatalokat taníthat történelemre. „Senki, még Krausz Tamás sem bizonyította be, hogy ezek a magyarok bűnösök lettek volna. Ezekről a tettekről rendszeres tudományos értékelések nem születtek, a szóbeli visszaemlékezésekből és memoárokból lehet kiindulni. Végre le kellene ülni, végigmenni faluról falura, és fontos forrásként felkutatni például a plébániák által őrzött dokumentumokat. Egy-két szálat tartunk a kezünkben, de a szöveget sehol sincs még. Jelenleg ott tartunk, ahol 1950-ben: a magyar nép kollektíve bűnös.”

„Mi sem vitatjuk, hogy magyar katonák is elkövethettek rémtetteket a Szovjetunióban, az a baj, hogy nem ezeket kutatja ez a történettudós, hanem hatvan éve idejétmúlt propagandát folytat” – indokolta a döntést Nyiri, és hangsúlyozta azt is: „Senkinek nem adnánk Sánta Kutya díjat, aki végre becsületes tanulmányt írna bizonyos fontos, történettudományi problémákról.”

Lg. Kenyeres Dénes nyá. alezredes beszámolója Kecskemétről

Bajtársunk jelentette, hogy Bács-Kiskun megyében is méltó módon rótták le kegyeletüket az emberek az aradi vértanúk emléke előtt. Kecskeméten az Aradi vértanúk terén álló emléktáblánál a város önkormányzata szervezte az eseményt, melyen jelen volt a HOHE, a nemzetőrök, és a pártok képviselői, beszédet pedig Mák Kornél alpolgármester tartott. A HOHE képviselőjében lg. Kenyeres Dénes és Dr. Jósa Iván koszorúztak. –A városhoz közel lévő Nyíri-erdőben lévő '48-as Emlékházhoz is sokan elzarándokoltak, ahol szintén szép műsorral adóztak a hős tábornokok emlékének. –A Kecskeméti Református Gimnázium és Általános Iskola diákjai pedig hat fővel, két tanár vezetésével városukból Aradra kerékpároztak, ahol koszorút helyeztek el a vesztőhelyen álló emlékműnél.

Nagykőrösön október 12-én Horthy Miklós ill. '56-os emléktáblát avatott a Történelmi Vitézi Rend Bács-Kiskun megyei szervezete és nagykőrösi csoportja. Az avatásokon v. Hunyadi László főkapitány ill. Patrubány Miklós, a

Magyarok Világszövetsége elnöke mondott beszédet.

A Forradalomról is méltóképpen emlékeztek meg Kecskeméten. 23-án a főtéri 1956-os emlékmű volt a helyszíne a műsornak, az ünnepi szónok Harrach Péter országgyűlési képviselő volt, s a Tanítóképző Főiskola hallgatói is részt vettek benne, sok más helyi szervezet, így a HOHE mellett. Az utóbbi nevében Dr. Jósa Iván, Antalffy István és Lg. Kenyeres Dénes koszorúzott. –A városi Katona József múzeumban “Szilánkok 1956” címmel nyílt kiállítás, Máday Róbert magángyűjtő ritka relikviáiból. A kiállítás fővédnöke Dr. Hende Csaba honvédelmi miniszter, beszédet Kenessey Csaba nemzetőrtábornok mondott. A tárlat december 15-éig látogatható. -27-én a kecskeméti Köztemetőben tartott megemlékezést az 56-os Bajtársi és Baráti Szövetség helyi csoportja, ahol Pap Tivadar nyá. alezredes és Mák Kornél alpolgármester beszélt.

Ratkay Zoltán Imre jelenti: Mosonmagyaróvári 56-os megemlékezések

Október 15-én már megkezdődött a megemlékezések sorozata az 57.évfordulóról a "Beszélő Plakátok" c. kiállítással a Városi Kollégiumban. Beszédet mondott Wittner Mária 56-os szabadságharcos, halálraítélt. A Honvéd Hagyományőrző Egyesület ezen is részt vett. Három helyen koszorúztunk, a Mosoni temetőben 20-án, 26-án az Óvári temetőben, s a Gyász-téren a városi ünnepségen. A kegyeleti megemlékezés ünnepi szónoka Vargha Tamás, a Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára volt. Aki szerint a katona parancsot teljesít, de nem mindegy, ki ad, ki adhat gyilkos parancsot.

Mondanivalójának lényege: "Magyar katona soha többé ne fordítsa fegyverét magyar ellen".

A mai napig nem tudjuk, hogy hány áldozata volt az óvári sortűznek, valószínű a budapesti után itt volt a legtöbb áldozat az országban. Az Óvári temetőben lévő tömegsírokról sem tudja senki, hogy hány halott nyugszik ott. A helyi lakosok 100-107 áldozatról és 250 sebesültről beszélnek. A mai napig azért mennek a "Golgota" nevű szoborhoz, mert szeretnék tudni az igazságot...

A szerkesztő karácsonyi köszöntése, és egy új honlap bejelentése

Kedves Olvasóink, kedves Bajtársak,

a lap munkatársai nevében békés, áldott karácsonyt és nyugodt, egészséges új esztendőt kívánok mindnyájuknak. Újévi köszöntőül álljon itt a **Tokay László** szk. m. kir. páncélos hadnagy, nyá. pc. alezredes, a Chicagói MHBK főcsoportja egyik alapítója, későbbi USA főcsoportvezető (Chicago) által néhány hete beküldött hagyományos újévi verses jókívánság:

Bort, búzát, békességet
Sötétségben fényességet
Újesztendő újat hozzon
Régi jótól meg ne fosszon
Ki barát volt, az maradjon,
Ki elindult, az haladjon.

S még valami. Többéves munkát követően (helyszínek azonosítása, fényképek elkészítése, válogatása, csoportosítása, méretezése, vízjelezése, a honlap megfelelő szintre alakítása stb.) végre hivatalosan is menetre kész a honlapom, mely a világban található magyar emlékeket mutatja be, jelenleg mintegy 6000 képen.

Anyagomat megjelenteti honlapján a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium által fenntartott "Nemzeti Regiszter", és a projekt a clevelandi Magyar Társaság aranyérmét is kiérdemelte. Beszéltem gyűjtésemről a melbourne-i SBS és a sydney-i 2rrr rádiók interjúiban, utaltak rá egy doktori disszertációban, és szó esett róla az "Üzenem az otthoni hegyeknek" c. 2011-es dokumentumfilmben is (Debrecen TV).

A honlap képei között egyébként sok magyar katonai vonatkozású is akad, úgy mint MHBK-emlékek vagy hősi emléktáblák.

Továbbítsák ismerőseiknek, magyaroknak és magyar származásúaknak egyaránt, így mindenki találhat rajta valami újdonságot vagy akár régi személyes emléket.

Köszönettel a szerkesztő

www.magyarnegyed.com

A Nagyváradi M. Kir. „Gábor Áron” Honvéd Tüzérségi Hadapródiskola Bajtársi Kör hírei

v. Horváth Gyula ny. tüzér alezredes, a Kör (www.hadaprodiskola.hu) elnöke jelentette, hogy a Kör 2013. december 7-én Szent Borbála ünnepséget szervezett. Először ünnepi Borbála-szentmise volt a Mátyás templomban, melyet v. Kocsis István ezds. főesp., tábori lelkész és Kóczán Árpád alez. esp., tábori lelkész celebrált. Áldást osztott Csuka Tamás dtbk., tábori püspök, közreműködött Hock Bertalan orgonaművész. A szentmise után koszorúzási ünnepség volt a Hadtörténeti Intézet és Múzeum udvarán, melyet végül díszebéd követett. Számos őszi események közül még megemlítjük, hogy november 10.-én koszorúzással egybekötött

megemlékezést tartottak volt bajtársuk, v. Gérecz Attila ny. szds., 56-os hősről Budapesten a Klauzál tér 9. sz. házon levő emléktábla előtt. Valamint november 15.-én koszorúzást tartottak Kőszegen, avatásuk színhelyén, az 1994-ben állított emlékmű (löveg)előtt. A koszorút a Szombathelyen lakó bajtársak, Mohay Imre szds., Mohay Jenő zls. és dr. Széll Kálmán szds. urak helyezték el. Az elnök azt is közölte, hogy a doni áttörés hőseinek emlékmiséje a Mátyás templomban 2014. január 12. körül lesz, a pontos dátumot a HOHE időben közli.

Fekete Dénes küldte be az alábbi beszámolókat, aki kis hagyományörző és kegyeleti „csapatával” tiszteletre méltó módon járja az emlékhelyeket, elsősorban szűkebb pátriájában, Borsod megyében. Az alább közölt események mellett megemlékeztek az I. világháborúban elesett katonákra Diósgyőrött, s természetesen méltóképpen emlékeztek október 23-ra és a Halottak Napjára is Miskolcon és környékén.

–Fekete Dénes Lengyelország novemberi Függetlenségi Napjáról is küldött néhány képet szerkesztőségünknek, melyen – a budapesti Békemeneteken való lengyel részvétel s a hazánk melletti kiállás viszonzásaként – magyarok is szép számban részt vettek.

60 éve szűntek meg a kényszermunkatáborok Magyarországon

1953 nyarán lett miniszterelnök Nagy Imre. Egyik első intézkedése volt a kényszermunkatáborok megszüntetése. Ezek egyike működött Tiszalökön, ahol a rabok gátat és a vízierőművet építettek 1951 és 53 között. A 1500 fős tábor lakóiból 1200-an német nemzetiségűek voltak, a többiek hadifoglyok, akik 1951-ben – a háború befejezése után 6 évvel - kerültek haza a Szovjetunióból, és Pestről egy másik vagonnal egyből itt találták magukat. Az indok, hogy nem voltak megbízhatóak!

A tábor felszámolásának 60. évfordulója alkalmából 2013. október 3-án szervezett ünnepi emlékkonferenciát Tiszalök város önkormányzata a Városi Művelődési Házban. A rendezvény díszvendége **Wittner Mária** országgyűlési képviselő volt.

A meghívottakat **Gömze Sándor** polgármester üdvözölte. Az előadásokat **Dr. Takács Péter** nyugalmazott egyetemi tanár, **Dr. Bene János** a Nyíregyházi Jósza András Múzeum igazgatója, illetve **Holmár Zoltán** múzeum pedagógus tartotta. A téma a kommunista diktatúra tevékenységének, illetve a Tiszalöki tábor életének a bemutatása volt az 1950-es évek elején.

A program az erőmű mellett – a volt tábor helyén – felállított emlékműnél folytatódott. Itt **Tasnádi Frigyes** volt hadifogoly idézte fel a tragikus eseményeket. A gyenge ellátás, a nehéz munkakörülmények és az ÁVO-s keretlegények kegyetlenkedései miatt a tábor lakói nagyon megőrültek a miniszterelnök bejelentésének. Azt hitték, hogy rövidesen kiszabadulnak. De amikor még októberben sem látták a reményét ennek, csendes demonstrációt tartottak. A képségre esett őrszemélyzet belelőtt a tömegbe, aminek az eredménye 5 halott és mintegy 30 sebesült volt. Ezt már nem lehetett eltusolni, vizsgáló bizottság érkezett és rövidesen megnyíltak a tábor kapui. A német nemzetiségűeket átadták Ausztriának, a magyar hadifoglyokat szabadon engedték. A tábort lebontották és igyekeztek kitörölni az emlékét is az emberek fejéből. Ez olyan jól

sikerült, hogy a Terror Háza Múzeumban Budapesten meg sem említi ezt a tábort! A képviselőasszony megígérte, hogy ez irányban lépéseket tesz, hogy a továbbiakban ez ne merüljön a feledés homályába.

Az emlékműnél koszorút helyezett el:

- Tasnádi Frigyes és Kálnay László volt hadifoglyok,
- Tiszalök város Önkormányzata,
- a Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége BAZ Megyei Szervezete,
- a közigazgatási szervek, intézmények képviselői,
- civil szervezetek sora.

Kazinbarcikai emléktúra

Bükki katonasírok 4

A Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szervezetének tagjai 2013. október 05-én a pár éve elindított Bükki katonasír program keretében emléktúrán vettek részt Kazinbarcika környékén. Ennek során, Berentén és Kazinbarcika Herbolya városrészében a II. világháborúban elhunyt német és szovjet katonák sírhelyeit koszorúztuk meg. A sírokat úgy választottuk ki, hogy személygépkocsival megközelíthetőek legyenek, mert adatközlőnk Szőke Laci bácsi már 88 éves és nehezen mozog. Az összesen négy síremlékről elmondható, hogy környezetük rendezett, de mivel valamennyi kőből készült megviselte az időjárás, tehát felújítása szorulósnak. Sajnos semmi azonosító tábla, vagy felirat nincs rajtuk, így nem tudható, hogy kik és milyen nemzetiségűek voltak. A telekszomszédok hallomás alapján adtak információt, ami szerintem nem megbízható. Az ezzel kapcsolatos bejelentési kötelezettséget az illetékes helyen meg fogom tenni.

Utunk során felkerestük a BodsodChem főkapuja mellett álló emléktáblát is. Ennek szövege szerint: „1950-53 között ezt a gyárat több mint 1100 magyar és német hadifogoly embertelen körülmények között építette.” A tábort Nagy Imre miniszterelnök intézkedésére 1953 őszén számolták fel.

Két részletben közöljük v. Ferenczy Lóránt m. kir. tüzér zászlós, az MHBK argentinai főcsoportvezetője (Buenos Aires) 2004-ben írott összefoglalóját a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége argentinai “Czetz János” főcsoportjának történetéről – 2. rész: 1978-2007

1978-tól dr. Sömjenyi Ernő bajtársunk az új főcsoportvezető.

1986-ban v. Duska László vezérkari százados, az MHBK központi vezetője látogatta meg főcsoportunkat. Elutazásakor magával vitte a Ludovika-zászlót, amelyet a Ludovika Akadémia utolsó parancsnoka, az Argentinában élő Kocsis László vezérkari ezredes őrzött negyven éven keresztül elhunytáig. Elhunytá után az egész világon élő volt ludovikások írásban szavaztak, s ennek megfelelően a zászló további megőrzését hazaviteléig az MHBK központja folytatta.

1989-től v. Alitisz András tüzér főhadnagy a főcsoportvezető.

1990 október 6-án leplezték le a “Hősök és Mártírok Falán” elhelyezett Asbóth Sándor sírkövét és Czetz János emléktábláját. Mindkettő az 1848-49-es szabadságharc tábornoka volt. Asbóth Sándor az USA Argentinába akkreditált nagykövete volt, és itt hunyt el. Sírköve áthozatalát v. Alitisz főcsoportvezető kérésére engedélyezte az angol temető. Czetz János emléktábláját Valentinné Redl Erzsébet építészmérnök tervezte.

1992 május 31-én a Hősök Napján első ízben vett részt az Argentin Csendőrtiszti Iskola díszőrsége egy kürtőssel és egy tiszti parancsnoksága alatt megemlékezésünkön, ami később éveken át megszokottá vált; több

ízben jelen volt az iskolaparancsnok is. Ez Bihar Enikő bajtársnőnk, az Argentín Csendőrtiszti Iskola tanárnőjének érdeme.

1992 augusztus 21-én adta át Budapesten a Hadtörténeti Múzeumnak a Ludovika Akadémia zászlaját v. Martonfalvy Hugó, az MHBK Központi Vezetője hét bajtárs kíséretében, négy világrész képviselőjével. Argentínát és Dél-Amerikát v. Ferenczy Lóránt bajtárs képviselte.

1994. Főcsoportunk adományát a “Czetz Vándorserleget” Rédey Nándor bajtársunk adta át Magyarországon a “Bolyai János Honvéd Alapítvány” elnökének. Ez a “Bolyai János” Katonai Műszaki Főiskola (később egyetem) alapítványa. A vándorserleg a főiskola kardvívó bajnokai részére lett készítve.

1995. v. Ferenczy Lóránt m.kir. tüzér zászlós az új főcsoportvezető.

1996. A magyar és argentin zászlókkal díszbe öltöztetett Csendőrtiszti Iskola impozáns ünnepséget rendezett a “Bolyai János” Katonai Műszaki Főiskola által adományozott díszkard átvételére, felvonulással, zenekarral, díszmenetekkel, a csendőrség főparancsnoka és kísérete jelenlétében. Magyar részről a nagykövet és főcsoportunk képviselője volt jelen. A díszbeszédet argentin részről az iskola-parancsnok, magyar részről főcsoportvezetőnk mondta. A díszkardot a “Bolyai János” alapítvány nevében v. Alitisz András bajtársunk adta át az iskolaparancsnoknak. Utána díszbéd volt az egész iskola, a hozzátartozók és a meghívottak részére.

1997 augusztus 10-i avatási ebédünk alkalmával ünnepeltük az MHBK ötvenéves alapítását kétszáz résztvevővel, amelyen jelen voltak mind a Katonai Akadémia, mind a Csendőrtiszti Iskola küldöttségei.

1997 október 8-án adta át v. Ladányi Domonkos délamerikai törzskapitány és v. Ferenczy Lóránt főcsoportvezető a Vitézi Rend és az MHBK nevében a Czetz János gidófalvi szülőházából és a piski és nagyszőlősi csaták helyéről szerzett ezüstszelencébe zárt földeket az Argentín Katonai Akadémia igazgatójának díszes ünnepély közben, amelyet azóta a Katonai Főiskola múzeumában őriznek.

1998-ban Az Argentín Katonai Akadémia San Martín tábornok kardjának másolatát, díszkardot adományozott a “Bolyai János” Katonai Műszaki Főiskolának főcsoportunk közreműködésével, amelyet az évzáró ünnepélyen adott át Budapesten Argentína közép-európai katonai attaséja a Katonai Műszaki Főiskola igazgató-parancsnokának, Farkas Tivadar vezérőrnagynak.

1999 júniusában a “Czetz János” Első Utász-Zászlóalj ünnepélyén vett részt az MHBK és a magyar kolónia Santo Toméban, Santa Fé tartományban, Buenos Airesből ötszáz kilométerre. A magyar kolónia Buenos Airesből résztvevő tagjait előző nap délután katonai omnibuszon szállították Santo Toméba, ahol az egész tisztikar feleségeikkel vacsorával fogadták magyar vendégeiket, akiket utána a zászlóalj elsőrendű hotelében helyeztek el. Másnap, az ünnepélyen részt vettek: Santa Fé katonai parancsnoka kíséretével, Santa Fé és Santo Tomé polgármestere, a santa féi előkelőségek a santa-féi magyar kolóniával, a magyar nagykövet és a buenos airesi magyar kolónia előző nap érkezett tagjai. Az első argentin utász-zászlóaljat Czetz János alapította a paraguay-i háború alatt. Ruháikat is ő tervezte. A zászlóalj tagjai a díszes ünnepségen eredeti öltözetükben vettek részt. A beszédet argentin részről a zászlóalj parancsnoka, magyar részről a főcsoportvezető mondta. Ezután a Bajtársi Közösség és a Vitézi Rend vezetői ezüst szelencébe helyezték a földet, amelyet Czetz János szülőházából és nyert csatái színhelyeiről, majd a főcsoportvezető a zászlóalj parancsnokát Chizzini Melo mk. vezérkari alezredest és Skobalsky vezérkari századost a Bajtársi Közösség érdemkeresztjével tüntette ki. Ezután a zászlóalj parancsnoka úgy v. Ladányi Domonkos mint v. Ferenczy Lóránt bajtársunknak díszes oklevelet adott át, amely igazolja, hogy az Añapiré Erőd Katonai Lovagrend lovagjává fogadta őket “comendador”-i ranggal. A díszmenetek után a tisztikaszinóban fogadás volt.

2000-ben “Az Első Magyar Katonai Világtalálkozó” rendezője hívta meg az MHBK argentinai főcsoportvezetőjét a világtalálkozóra, és kérte, hogy kutassa fel a magyar származású argentin katonatiszteket. A főcsoportvezető májusban a magyar származású Filipánics és Máthé argentin repülőalezredekkel és Fuchs

tengerész-őrnaggyal vett részt a világtalálkozón, tizenkilenc külföldi ország negyvenhat Magyar származású katonatisztjével együtt.

Itt kell megjegyezzük, hogy az Argentin Katonai Akadémia (Colegio Militar de la Nación Argentina) igazgatója az intézet százharmincadik évfordulójára, már hónapokkal előbb meghívta az összes latin-amerikai és spanyolországi katonai akadémiák igazgatóit, de megkülönböztetett figyelemmel a magyar "Bolyai János" Katonai Műszaki Főiskola igazgatóját, Dr. Farkas Tivadar igazgató-vezérőrnagyot, akit két növendékkel együtt hívott meg az egész október hónapra teljes ellátással és látványos turista utazásokkal az argentin-magyar katonai barátság bizonyágaként és újabb megerősítésére, amelynek közvetítésére, mint ahogy a díszkard esetében is történt, főcsoportvezetőnket kérte fel. Farkas Tivadar az utazási engedély megszerzése után a meghívást elfogadta úgy, hogy Paál Gergellyel, a "Bolyai János" Honvéd Alapítvány titkárával és egy növendékkel jöjjen. Az Alapítvány titkára közölte, hogy már a repülőjegyek is el vannak intézve, amikor az ünnepély előtt öt nappal Farkas Tivadar vezérőrnagy közölte, hogy felmerült elháríthatatlan akadályok miatt nem utazhatnak. Itt már készenlétben volt mindhárunk és argentin katonai kísérőik jegye az ünnepély utánra a Buenos Aires-től 1300 km-re északra fekvő Iguazui vízeséshez, hotellel, ellátással; utána a Buenos Aires-től 2000 km-re délre fekvő Bariloche hegyes-tavas turisztikai központjába, stb., előkészítve minden egész október hónapra. Bizony ez magyarországi részről nagyon ügyetlen dolog volt. Főcsoportvezetőnk utánanézett az "elháríthatatlan akadálynak". Farkas Tivadar az engedélyt a külügyminisztériumon keresztül szerezte meg, ezért egy másik miniszter hiúsági okokból megtorpedózta az utat. Pedig a parancsnokok személyes nemzetközi kapcsolatainak óriási értéke van. Ennek bizonyága, hogy a közép-európai katonai attasé, Róma székhellyel, aki a díszkard átadásakor pár napot Magyarországon töltött, és akit a "Bolyai János" Honvéd Alapítvány titkára kalauzolt megmutatva Budapest és Szentendre érdekességeit, visszatérve Argentínába és még magasabb beosztásokban, óriási propagandát csinált Magyarországnak.

2004-ben v. Ladányi Domonkos bajtársunk felkutatta Czetz magyarországi rokonai egyik leányági leszármazottját, aki menyasszonyával és egy erre az alkalomra készített Czetz plakettel érkezett Buenos Airesbe, ahol Czetz itteni leszármazottai fogadták, majd másnap a plakettet a Katonai Főiskolán leleplezték. Az elmondottakhoz hozzá kell tennünk, hogy Főcsoportunk már alakulása kezdetén kapcsolatba lépett Czetz tábornok itteni leszármazottaival és a Katonai Akadémia vezetőségével. Ugyanakkor nemcsak résztvettünk kezdettől fogva a magyar kolónia megmozdulásain, március 15-i és október 6-i ünnepségein, 1957 óta az október 23-i megemlékezéseken és 1967 óta a Szent László Iskolában tartott Szent László ünnepélyeken, valamint a különböző vallásos ünnepségeken, hanem 1949 óta több mint hatszáz összejövetelt tartottunk előadásokkal, főcsoportunk vándorserlegéért évtizedeken keresztül versenyeztek férfi és női vívóbajnokaink, azonkívül eddig ötvenhét alkalommal rendeztük meg május utolsó vasárnapján a Hősök Napját, ugyanannyiszor augusztusban az Avatási és Eskütételi Emlékébedet vagy vacsorát, és szintén ötvenhét alkalommal rendeztük december 4-e körül a "Borbálát".

Itt emlékszünk meg kiváló Központi Vezetőinkről: v. reszneki Zákó András és sárbogárdi Mészöly Elemér vezérőrnagyok, v. Duska László vezérkari százados, v. Martonfalvy Hugó m. kir. hadnagy, és Simonyi László bajtárs munkájára, de a legfontosabbra is, ami a négy világrészen szétszórt bajtársakat összefogja: a már több mint ötszáz számban megjelent "Hadak Útján" Bajtársi Híradó kitűnő főszerkesztőire: Apostaghy András vezérkari századosra, amíg az értesítő Európában jelent meg, majd Amerikába áttelepülése után Borbás Károly kiváló újságíró főszerkesztőre, a második világháború haditudósítójára, akinek áldozatos munkájára Isten áldását kérjük.

Az ausztráliai főcsoportok, a nemrégiben elhunyt Hetey Sándor először mint a Victoriái Főcsoport vezetője, majd mint a Központi Vezető Ausztráliai helyettese, Goór György NSW főcsoportvezető és Dobozy István Dél ausztráliai főcsoportvezető körleveleiknek és Bajtársi Értesítőjüknek köszönhető, hogy olyan távoli főcsoportok, mint az Ausztráliai és Argentínai, egymást testvéri közelben érzik.

Végül az MHBK nagy álma is valóra vált: Magyarország felszabadult. Megalakult a Honvéd Hagyományörző Egyesület (HOHE) Kéri Kálmán, majd Buttká Gusztáv elnökletével; a Nagyvárad m.kir. "Gábor Áron"

Honvéd Tüzérségi Hadapródiskola Bajtársi Kör v. Horváth Gyula elnöke alatt, dr. Pintér Tihamér, v. Akay László és Mucsi Iván vezetésével; sorra a többi hadapródiskolák: a Marosvásárhelyi Gyorsfegyvernemek, a Budapesti Műszaki, a Pécsi és Soproni Gyalogsági, "Gábor Áron", "Görgey Artúr", "Zrínyi Miklós" stb. Bajtársi Köri, amelyek így felzárkóztak a még külhonban megalakult Ludovikás Egyesülethez, amelynek az utolsó tizenöt évben elnöke és a Ludovikás Híradó főszerkesztője Siegler Egon m. kir. főhadnagy.

A külföldre szakadt magyarság végre együtt ünnepelheti nemzeti ünnepeit a magyar követségekkel. Otthon a fegyvernemek szemléltői, majd a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem és az Egyetem Bolyai János Katonai Műszaki Kar rektorai és dékánai arany és gyémánt okleveleket adnak a világháború előtt és alatt avatottaknak avatásuk ötvenedik és hatvanadik évfordulója alkalmából. A "Hadak Útján" Bajtársi Híradó elérkezik a magyarországi bajtársakhoz is és megtalálható a Bolyai János Katonai Műszaki Kar folyosói padjain is, így a növendékek olvashatják azt. Ezek által az MHBK a magyarságszeretetet, a magyar katonai erény és a magyar hagyomány útmutatását nemcsak külföldön, hanem Magyarországon is végzi.

Úgy a katonai egyetemek rektorai, mint a Hadtörténeti Intézet és Múzeum főigazgatója is elismeri az egykori katonaiskolák kiváló munkáját: "Még élő növendékei vállukon viszik a katonai hagyományörzés intézményét, hőseik pedig esküjükhöz híven a legdrágábbat: életüket adták szeretett nemzetünkért és egy jobb világért. Ott fent, a Magyar Honvédség égcsillagán egén a volt hadapródok, ludovikások, mérnökök, repülők csodálatosan fénylő csillaga még sokáig segítsen nekünk a tájékozódásban és adjon fényt, ha sötétbe érünk."

Utólagos kiegészítések:

Az MHBK Argentínai Főcsoport zászlaja 1970-től a Szent László Iskolában volt elhelyezve, ugyanúgy, mint múzeumunk is. Ezért, amikor 2006-ban a zászlót hazavittem, azt a Szent László Iskola igazgatónőjével, Redl Izabel Annával együtt adtam át a Hadtörténeti Intézet és Múzeum főigazgatójának, Holló József altábornagynak.

2007 óta a "Hősök Napját" az Argentínai Magyar Intézetek Szövetsége rendezi, amelynek a Bajtársi Közösség Argentínai Főcsoportja tagja.

HALÁLOZÁS

-**Bocskai József**, az Igazolt Magyar Szabadságharcos Világszövetség **alapító elnöke** életének 89. évében 2013. szeptember 6-án Magyarországon elhunyt. A Fiumei úti Nemzeti Sírkert '56-os Hősök Parcellájában helyezték örök nyugalomra október 11-én.

-**Bognár János gyalogos főhadnagy** (*1914. június 24.) 2013. augusztus 11-én, életének 100. évében Melbourne-ben elhunyt.

-Simonyi László MHBK központi vezető jelentette Chicagóból, hogy **Bösze János szobrászművész, volt m.kir szakaszvezető**, a chicagói főcsoport évtizedes tagja, életének 101. évében visszaadta lelkét a Magyarok Hadurának, 2013. november 12.-én.

-**Csutoros Csaba**, évtizedeken át a Melbourne-i Magyar Református Egyház presbitere majd főgondnoka, **17 évesen levente**, amerikai hadifogságot majd a kommunizmus elől való menekülést követően a Francia Idegenlégió tagja, életének 86. évében 2013. június 22-én Melbourne-ben elhunyt.

-Dobozy István, az MHBK Adelaide-i (Dél-Ausztrália) főcsoportjának vezetője rendszeresen küldi kéthavi *Értesítőjüket*, amit köszönünk szépen. Az alábbi halálhír abból való:

"**Glatz Márta**, 1925. március 16 – 2013. szeptember 9. A Tanunda Lutheran otthon kápolnájában búcsúztunk el Márta bajtársnőnkől. Közösségünk támogatását kedves férje, Nándor bajtársunk halála után is fontosnak tartotta és mindig érdeklődött az Adelaide-i közösségek munkájáról. Köszönetet mondunk a Jó Istennek, hogy meggazdagított minket azzal, hogy ismertük őt és élvezhettük társaságát. Őszinte részvétünk szeretett családjának. Drága Bajtársnőnk, nyugodj békében!"

-Egy New York állambeli olvasónktól kaptuk a következő halálhírt: **Walter von Schrenck-Szill** (szül. Bécsben 1914. november 3-án), Pleasant Place városban, Williamstownban, az USA Massachusetts

államában 2013. október 23-án elhunyt. Budapesten nevelkedett, s jogi diplomája megszerzése után kereskedelmi szakértőként dolgozott a Magyar Királyi Külkereskedelmi Hivatalban. A háborúban **tüzértiszt**ként szolgált s részt vett Budapest védelmében is. Emiatt három évre Szibériába hurcolták a kommunisták. Szabadulása után Bécsbe szökött, majd 1954-ben került az USA-ba. Édesapja egyébként Szill Eduárd m. kir. ezredes volt, édesanyja pedig Schrenck-Szill Margit bárónő. A család azt kérte, hogy virágok helyett a gyászolók jótékony célra adakozzanak, köztük a hamiltoni (Kanada) magyar öregcserkész közösség részére.

-**Szeiler Károly**, a Chicagói **MHBK Főcsoportnak** 1960 óta hűséges **tagja** 2013 szeptemberében, 88 éves korában elhunyt.

-**Szilas Tibor** okl. mérnök, **3. sz. Ezüstkoszorús pilóta**, életének 100. évében, boldog második házasságának 26. évében 2013. augusztus 18-án Oaklandban (Kalifornia) elhunyt.

-v. Hóka Ernő, a Magyar Szabadságharcos (Nemzetőr) Világszövetség és a Magyar Október 23 Mozgalom elnöke jelentette, hogy **Tar György** bajtársuk 2013. október 17-én váratlanul meghalt. **Az 1956-os Forradalom és Szabadságharc hőseit** saját halottjának tekintik. Temetése november 9-én volt a Calvin United Church of Christ Templomban, Fairfielden, Connecticut államban (USA). Az egyházi szolgálatot Poznán Béla református püspök és Nt. Király Károly végezte angol és magyar nyelven.

RÖVID HÍREK, LEVELEK, KIEGÉSZÍTÉSEK

-**Siposné dr. Kecskeméthy Klára ezredes**, a Nemzeti Közszerződési Egyetem professzora jelentette szeptember elején, hogy a Mohácsi Nemzeti Történelmi Emlékhelyen tartott ünnepi beszédet augusztus 29-én, a mohácsi csata 487. évfordulóján. Ahogy írja, “Először jártam a Mohácsi Nemzeti Emlékhelyen, csodálatos szépen, méltóságteljesen kialakított komplexum, amely a Duna-Drávan nemzeti Park kezelésében van.”

-**Ligeti Angelus ferences szerzetes kitüntetése**. 2013. szeptember 15-én, **a detroiti Szent Kereszt-templom** búcsújának ünnepén, helyi lelkipásztori szolgálatának huszadik évfordulóján Dán Károly nagykövet, New York-i főkonzul a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetést adta át Ligeti Angelus ferences szerzetesnek. Az elismerést közösségmegtartó munkájáért, a Mindszenty-hagyaték megőrzéséért és feldolgozásáért, valamint az amerikai magyarság önazonosság-tudatának megőrzése terén végzett munkájának elismerésére adományozta **Áder János köztársasági elnök**.

Detroit több évtizedes hanyatlásának, útkeresésének – amelynek a 2013 júniusában bejelentett csődjelzés volt eddigi mélypontja – minden nyomát és negatív következményét magán viseli mind a város, mind a környék. Az elhagyott, olykor düledező épületekkel szegélyezett detroiti külváros látképében oázisként emelkedik rendezett környezetével, magyar szenteket ábrázoló freskóival és üvegablakaival a Szent Kereszt-templom. Nincs olyan Detroit környéki magyar, aki ne tudná, hogy a Szent Kereszt-templom és annak magyar közössége aligha válhatott volna a közép-nyugati magyarság megmaradásának egyik sziklájává, illetve a templom metropolisz egyik megóvott építészeti műemlék nevezettségévé a két magyar ferences szerzetes, Angelus és Kiss Barnabás atya odaadó elkötelezett munkája nélkül. Ligeti Angelus detroiti szolgálat mellett Kanadában, Windsorban, a Páduai Szent Antal Plébánia lelkipásztori teendőit is ellátja immár három éve, összetartva egy másik magyar közösséget a közeli kanadai határ túloldalán is. (Magyar Kurír)

-**Mányoki-Németh Károly (Toronto)** elküldte szerkesztőségünknek Számadás című színvonalas összeállítását, melyben a Szabadságharcról szóló és a Forradalom szellemében írott cikkek, beszámolók, elemzések találhatók. Köszönjük szépen.

-**Rédvayné Enikő, MHBK Kanadai Törzskapitány Calgaryból** küldött rövid összefoglalót **néhai édesapjáról, v. szentistvánbaksai Sebő Ernő m. kir. t. hadnagy, nyá. honvéd századosról**. Született Alsódobszán 1914. január 31-én, a Szarvasi Mezőgazdasági Főiskolán diplomázott 1936-ban, a Szerencsi Gyalogezreddel megjárta a Don-kanyart, megsebesült, majd 1945. március 31-től 1947. május 7-ig szovjet fogságban volt Szibériában. Közben felesége, Honti Ida tanítónő várt rá, három gyermekükkel. 1949-ben mindenét elkobozta a kommunista hatalom. Végül 1956-ban menekültek el s Calgaryban telepedtek le. Ott a

református egyház örökös presbitere és sokáig gondnoka volt. Három cikluson át volt az MHBK helyi csoportvezetője. Kiemelkedő alakja lett a calgary magyar közösségi életnek, remek szavalataival emelve a nemzeti és egyéb ünnepek színvonalát. A Johannita Rend lovagja, a Vitézi Rend tagja és számos kitüntetés birtokosa volt. 2000. február 9-én hunyt el, hamvait az alsódobozi családi kriptában helyezték el.

Köszönjük szépen, hasonló rövid összefoglalókat másoktól is szívesen fogadunk!

-**A Vitézi Rend csoportja Alcsútdobozról** ismét volt kedves elküldeni szerkesztőségünknek a *Vitézek Hírmondója* legújabb számát, ezúttal a X. évfolyam 3. sz. két példányát, melyet köszönünk szépen. Egyet archiválunk, a másikat pedig továbbküldjük olvasásra.

-**Dr. Irsay György (Miami, Florida)** írta októberben, hogy telefonon elbeszélgetett **Dr. Lengyel Alfonzzal (Sarasota, Florida)**, ami újabb példája annak, hogy a Hadak Útján és munkatársai továbbra is megfelelnek egyik eredeti céljuknak, a szétszóródott katonák közti kapcsolattartásnak, és két régi ludovikás egymásra talált.

-**Schaffer Frigyes szerkesztő** volt szíves elküldeni Perth-ből (Nyugat-Ausztrália) a **Perthi Magyar Hírek** legújabb számát, melyet hálásan köszönünk, s jövőbeni példányainak is örülünk!

-**Az MH Ludovika Zászlóalj és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem részéről**, a volt ludovikások méltó köszöntésének céljából, **Dajka Henriett tanácsos** fordult szerkesztőségünkhöz és másokhoz azzal a kéréssel, hogy mit tudunk **v. Keresztes Zoltán utász századosról, ny. alezredestől**. Többen jelentkeztek adatokkal, Ausztráliából és Kanadából is. Mint kiderült, szeptemberben töltötte be 99. évét, Vancouverben él egy idősek otthonában, s jó egészségnek örvend. Születésnapjára köszöntése (a Kanadában élő **Dr. v. Sztopa Emil vitézi hadnagy által** fogalmazva), életének rövid bemutatásával együtt rövidesen megjelenik a *Vitézi Tájékoztatóban*. v. Keresztes 1936-ban végzett a Ludovika Akadémián, s valószínűleg a "legidősebb élő ludovikás" cím birtokosa is.

-**Bartucz Lajos 56-os Pesti Srác** jelentette, hogy "Fantasztikus ünnepélyben volt részünk november 9-én **New Brunswickon** (New Jersey állam), az ottani **Magyar-Amerikai Atlétikai Klub (HAAC) 100. jubileumán!** Kb. 400 tag és vendég ünnepelt. Hatalmas siker volt ez minden szempontból." További sikeres 100 évet kívánunk mi is.

-**Simonyi László MHBK Központi Vezető** (Chicago) évtizedeken át gyűjtötte a katonai könyveket, memoárokat, katonafilozófiai munkákat, magyarul, németül és angolul, összesen mintegy 350 könyvet. Ezt **felajánlotta a Zrínyi Egyetem katonai könyvtárának**, amit Kovács László ezredes úr elfogadott. Szekeres Balázs őrnagy úr, helyettes katonai attasé nemrég Chicagoba jött s becsomagolta a könyveket és elszállíttatta. Kovács ezredes jelezte, hogy az anyag megérkezett s egy külön részben lesz felállítva az egyetem könyvtárában.

-**Az Adelaide-i (Dél-Ausztrália) Zákó András MHBK főcsoport** november-decemberi Értesítőjében közli, hogy a csoport a Hadak Útján Híradó szerkesztésének költségeire a Zrínyi Alapra való befizetésük mellé küldött még 1,500 dollár támogatást. Bizony a postaköltségek egyre magasabbak, a támogató tagok száma pedig egyre csökken, így az egész MHBK nevében köszönjük! (Az MHBK-n kívül támogatták még Adelaide-i Magyar Közösségi Rádiót és Bójte Csaba árvaházait is.)

-A szerkesztő november végén telefonon beszélt a Los Angeles közelében élő **v. Hefty Frigyes** **és feleségével, Magdolnával**, akik üdvözlőtüköt küldik a Hadak Útján olvasóinak. A 90. évében járó Hefty úr az ötvenes években a kommunisták börtönében sínylődött és 1956-ban menekült nyugatra, egy jó ideje pedig a kaliforniai Ontario-i magyar református templom presbitere. Édesapja egyébként v. Hefty Frigyes, az I. Vh. legendás vadászpilóta, akinek mellszobra van a Hadtörténeti Múzeumban (ő volt az, aki harc közben meglótt, égő vadászgépből kiugorva sikeresen hajtott végre ejtőernyős ugrást 1918. augusztus 23-án, amivel valószínűleg az első volt a repüléstörténetben – www.wikipedia.hu), öccse, László pedig a hatvanas-hetvenes években sokáig a Buenos Aires-i magyarság evangélikus lelkésze volt. Hefty úr maga is sokat repült kisebb gépeken, a repülő hagyományt pedig unokaöccse, Attila viszi tovább, aki az argentin légitársaság pilótája.

-S egy hír még éppen a lap nyomdába küldése előttről, 2013. december 5: "Ma reggel 8 órakor az Országházban veszi fel **az 500.000 magyar állampolgárságot** az elszakítottak közül **Bójte Csaba és édesanyja.**"